

melsen af dette Folk og vore Forhold, som ved andre Leiligheder maaffee kan være ugunstigt for os. Det forekommer os, at de ærede Medlemmer af Rigsdagen, som ikke ere enige med os i dette Spørgsmaal, dog maatte kunne gjøre os og de mange Medborgere, som dele vore Anskuelser, denne Indrømmelse i Betragtning af, at det dog ikke er af stor praktisk Bigtighed for selve Armeen, om de ordinerede Geistlige indlemmes deri eller ikke. Det Antal af Geistlige, hvorom der kan blive Spørgsmaal, kan jo ikke forøge Armeens Rækker i nogen Grad, der fortjener at komme i Betragtning. Med disse faa Bemærkninger skal jeg tillade mig paa det Barmeste at anbefale Forslagene til det høie Things Vedtagelse.

Justitsministeren: Jeg skal tillade mig at følge den ærede Taler's Exempel og bruge saa faa Ord som muligt ved Behandlingen af denne Sag, der jo saa ofte har været til Forhandling her i Salen. Det Endringsforslag, jeg har tilladt mig at stille til denne Behandling, adskiller sig i Realiteten kun i een Henseende fra Forslaget, jaaledes som det tidligere forelaa fra Regjeringen, nemlig med Hensyn til den Stilling, der ligesoverfor Børnepligten tænkes givne de anerkjendte Religionsfunds Geistlige. Jeg har med Hensyn til dette Punkt optaget den Tanke, som var udtalt i et Endringsforslag, der forelaa i Folkethinget, og som ganske vist ikke blev vedtaget, men som dog havde en ikke ringe Stemning for sig der, og som gik ud paa, at den fritagelse ligeoverfor Børnepligten, som denne Art af Geistlige skulde have, skulde gøres afhængig af en Bevilling fra Regjeringen. Jeg har nemlig maattet ansee det for i og for sig naturligt og billigt, at der stikkes Regjeringen, som ikke har den Indflydelse paa disse Geistliges Ansættelse som paa Ansættelsen af de Geistlige i Folkekirken, Afgang til at paasee, at en saadan Ansættelse ikke benyttes som Paaskud for at unddrage en Person fra den alle Statsborgere paahvilende Børnepligt. — Hvad forøvrigt angaaer Realiteten af det Forslag, der nu foreligger fra min Side, finder jeg ingen Anledning til at gjentage, hvad jeg

tidligere har tilladt mig at anføre for det høie Thing for at begrunde det Hensigtsmæssige og Billige i Forslaget og for at paavise, at det maa betragtes som en billig Mægling imellem de divergerende Anskuelser i begge Thing. Jeg er fuldkommen enig med den ærede Taler, der nys satte sig, i, at det ikke vil have nogen stor praktisk Betydning, hvilket af alle de foreliggende Forslag der vedtages; det kan ikke være nogen Gjenstand af Betydning for Armeen, om den faaer den ene eller de to Mand flere, som der kan blive Tale om; men det, der er af meget stor praktisk Betydning, er, at man dog endelig engang kan faae denne Lov gennemført. Jeg kan ikke troe, at Sagen kan vinde Noget ved at slæbes igjennem flere Forhandlinger i begge Thing; jeg har den Opfattelse og Fornemmelse, at Striden, om jeg saa maa sige, mellem Thingene derved kun vil blive bitterere og bitterere, saa at det vil blive mere og mere umuligt at faae denne Sag ført igjennem. Jeg har paa et andet Sted tilladt mig at udtale, at jeg ikke længere kan deeltage i slige frugtesløse Forsøg, og kan det ikke lykkes mig at føre Forslaget igjennem denne Gang, maa jeg ansee det for Noget, der ligger over mine Kræfter. Dette er den ene Side af Sagen. Den anden Side af den, den anden Grund, hvorfor jeg nu indstændig vil anbefale det høie Thing at vedtage Regjeringens Forslag, er Uvilkkeligheden af at undgaae, at denne Sag bringes i Fællesudvalg, hvilket jeg anseer for forbundet med meget stor Fare. Jeg anseer Sagen derved for pruisgivne, om jeg saa maa sige, for Ulskæligheder; der er Ingen, der kan sikke sig med Hensyn til Sammensætningen af dette Fællesudvalg, eller kan tænke sig, hvilke Forslag der derfra ville komme til at foreligge, om de kunne tiltrædes af Regjeringen, og om det vil være muligt saa godt som samtdig at føre dem igjennem i begge Thing. Naar nu det høie Thing vedtager dette Forslag, saa veed det, hvad det tager, men lader det Sagen gaae til et Fællesudvalg, kan det ikke beregne dens Skæbne, og det er da desto værre ligesaa muligt, at hele Sagen ikke bliver ført igjennem denne Gang, som at den bliver det. Jeg maa alt-